

УДК 930.1:39

Наталія Савчук
(Івано-Франківськ)

УКРАЇНСЬКИЙ ФОЛЬКЛОР У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ КІУС (ЕДМОНТОН, КАНАДА)

У статті йдеться про пріоритетні напрями діяльності КІУС (Канадського Інституту Українських Студій) при Університеті Альберти (Едмонтон, Канада), серед яких важливе місце посідають наукові розвідки в галузі української фольклористики. Висвітлено особливості функціонування Центру українського і канадського фольклору ім. Петра та Дорис Кулів. Проаналізована наукова діяльність Б. Медвідського, А. Нагачевського, Н. Кононенко.

Ключові слова: українська діаспора, Канада, Університет Альберти, КІУС, Центр українського і канадського фольклору ім. П. та Д. Кулів, український фольклор, музичний фольклор.

Фольклор у його різновидах завжди був етнічним символом українців. Протягом останніх століть український фольклор паралельно міграції населення широко розійшовся по світу. У Канаді, зокрема, де живе приблизно мільйон людей українського походження, його історія нараховує вже 115 років. Оскільки Канада багатокультурна країна, то всі етнічні групи мають свій фольклор і традиційні компоненти культури – автохтонні, привезені, гібридні та новостворені. Якщо говорити про дослідження фольклору загалом, то ці наукові дисципліни мають коротшу історію в Канаді, ніж в Україні – дослідження розпочалися в 1960-х роках. У Канаді є п'ять освітньо-наукових програм з фольклору: при Меморіальному Університеті Н'юфаундленду; при Університеті Лавал у провінції Квебек вивчається північноамериканський франкомовний фольклор; в Лаврентійському Університеті в Садбурі, провінція Онтаріо, викладається франкомовний фольклор Онтаріо; в Університеті Кейп Бретон, провінція Нова Шотландія, вивчається культура Кейп Бретона; при Університеті Альберти в місті Едмонтон викладається український фольклор. Окрім згаданих в Канаді нема жодного центру, який вивчав би етнічний фольклор окремої групи, за винятком українців [8].

Вперше університетський курс з українського фольклору був розроблений і прочитаний у 1976 році Робертом Богданом Климашем в колегії Святого Андрея Університету Манітоби. Зараз праця продовжується у формі окремих університетських лекцій, дослідницьких проєктів та видань. Найбільш активним в цій сфері є Центр українсько-канадських студій, створений при Колегії Святого Андрея. А при Університеті Альберти розпочав викладати цей курс у 1977 році Богдан Медвідський. При Університеті Саскачевану в місті Саскатун працює Центр дослідження української спадщини.

Також у Канаді є багато громадських організацій, які цікавляться культурою українців Канади. Це Осередок української культури та освіти, який проводить велику архівну, бібліотечну, музейну, культурну та освітню роботу у м. Вінніпег. Музей «Село української культурної спадщини» в Альберті зберігає значні музейні колекції, звукові та документаційні бази даних. Державний Музей цивілізації біля Оттави в м. Гал, Квебек, зберігає україніану у своїх сховищах, виставляє в експозиціях, оприлюднює в публікаціях. Також по цілій Канаді у різних її місцях є інші архіви та музеї. Є чимало приватних архівів та колекцій [8].

З цього видно, що український фольклор відіграє важливу роль у канадській культурі. І справді, канадському українському фольклору присвячена досить велика кількість наукових праць, хоча вони ще й досі систематично не описані. Тридцять чотири магістерські тези та докторські дисертації, захищені в Канаді при Університеті Альберти, присвячені фольклору канадських українців.

Важливий вклад у розвиток української фольклористики в Канаді робить Канадський інститут українських студій при Університеті Альберти.

Висвітленню певних особливостей канадсько-української фольклористики присвячені роботи Б. Медвідського [2, 4, 5, 7], М. Гримич [1], Н. Фотій [13], А. Нагачевського [10], зокрема, це комплексна стаття, найбільш дотична до нашої роботи, про Центр українського і канадського фольклору ім. П. та Д. Кулів [11], виданий спецвипуск журналу «Народознавчі зошити» присвячений українській фольклористиці в Канаді [12] тощо. На сьогодні відсутнє узагальнене висвітлення досліджень в галузі української фольклористики, які відбуваються в межах діяльності КІУСу.

Отже, метою даної статті є аналіз пріоритетних напрямків діяльності, дослідницьких персоналій і програм у галузі українського фольклору Канадського інституту українських студій (Едмонтон).

Канадський інститут українських студій (КІУС) є відомим осередком українознавчих студій поза межами України. Заснований у 1976 році при Альбертському університеті в Едмонтоні (Канада), він є невід'ємною частиною факультету мистецтв. КІУС веде науково-дослідну і видавничу діяльність з української та українсько-канадської тематики, тобто пов'язану з Україною і українською діаспорою, сприяє українським, українсько-канадським студіям, служить джерельною базою двомовної освіти і надає інтелектуальну підтримку українській спільноті. Бюджет Інституту значною мірою складається з приватних надходжень від окремих осіб та організацій, яких цікавить історична і культурна спадщина України. Завдяки їх щедрості сотні студентів і науковців, які працюють в галузі українознавства, скористалися щорічними дотаціями і стипендіями.

КІУС складається з низки центрів, програм і проектів, діяльність яких зосереджена на українських дослідженнях, розробці матеріалів для україномовної освіти, організації конференцій, лекцій та серій семінарів, і нагородженні аспірантів та наданні стипендій на дослідження. Інститут також сприяє співпраці канадського уряду з Україною в культурному та освітньому розвитку суспільних груп в Канаді, надаючи фахівців і ресурси для їхньої діяльності [14].

Директорами Інституту були відомі науковці й громадські діячі української діаспори Ю. Луцький, М. Лупул, Б. Кравченко, Ф. Сисин, З. Когут. Нині КІУС очолює В. Кравченко.

Центр українських історичних досліджень ім. П. Яцика публікує англійський переклад десяти-томної «Історії України-Руси» М. Грушевського. Центр також є спонсором конференцій, видає серію монографій англійською мовою, а також низку українських перекладів західних історичних робіт, готує документальні публікації, і пропонує дослідницькі гранти для вчених. Центр координує діяльність заснованої у Львові *Програми імені П. Яцика* з вивчення сучасної історії України та суспільства.

Програма досліджень питань релігії та культури присвячена вивченню сакральної культури українських церков в Україні та діаспорі, особливо в Канаді. Програма втілює *Проект документації духовної спадщини* – фіксацію церков та інших релігійних пам'яток і артефактів на території трьох прерій. Серед завдань Програми – зацікавленість архітектурою, мистецтвом, музикою українських церков, проведення конференцій згаданої тематики. Також Програма підтримує розвиток Меморіальної бібліотеки ім. Б. Боцюрківа, де зберігаються численні унікальні документи та інформація.

Програма вивчення сучасної України ім. Стасюка проводить науково-дослідні проекти та надає поточний аналіз подій в Україні науковій спільноті, уряду, ЗМІ та широкій громадськості. Також це управління блогом на www.ukraineanalysis.wordpress.com, інформаційним центром і українським архівом інформації, який стосується двадцятого століття. Програма також запрошує науковців та викладачів, забезпечує наукове асистентство аспірантам.

Програма вивчення східної України ім. Ковальського фінансово сприяє науковим студіям і національному відродженню в Східній Україні. У 1999 році у Харківському університеті був заснований Східний український інститут ім. Ковальського для управління і координації діяльності безпосередньо на місці. Програма надає стипендії вченим, спонсорує семінари і підтримує музейний розвиток та публікації, а саме журнал «Схід-Захід». У 2003 році Інститут ім. Ковальського відкрив філію в Запоріжжі, де активно проводяться видавничі та польова робота, в тому числі збирання та публікація джерел усної історії. З 2001 року Програма ім. Ковальського є головним спонсором *Батурицького археологічного проекту* в Україні.

Програма української літератури ім. Д. Струка сприяє розвитку української літератури в англomовному середовищі. Вона фінансує дослідження, листи і переклади, сприяє доступу до текстів через друковані і електронні публікації, а також організовує публічні лекції і читання. Програма підтримує щорічну меморіальну лекцію ім. Данила Гузара Струка та ініціювала проект публікації англійських перекладів наукових праць в галузі української літератури. У 2012 році КІУС ініціював створення двох нових підрозділів – *Консорціуму з дослідження і вивчення Голодомору* та *Центру політичних і регіональних досліджень*. Головне завдання *Консорціуму* є дослідження, вивчення, публікація і поширення про голод-геноцид 1932–1933 рр. в Україні, гарантуючи, що українська історична трагедія отримує все більше визнання в суспільстві в цілому і вивчається в історії як геноцид.

Центр політичних та регіональних досліджень сприяє вивченню, в першу чергу, політології та соціальних наук в цілому, вивчає стан України після 1991 року. Центр заохочує проводити дослідження сучасної України, які резонують з канадським політичним досвідом і такими явищами як, наприклад, регіоналізм, національна ідентичність, особиста та офіційна двомовність і мультикультуралізм [14].

Канадський інститут українських студій є провідним видавцем наукової літератури про Україну та українців Канади. Основна увага фокусується на новій і оригінальній англomовній обізнаності у сфері української мови, літератури, історії, володіння інформацією про українців Канади та про су-

часну Україну. Преса КІУСу також публікує англійські переклади українських наукових монографій і фантастики, так само як і україномовні видання. Інститут видав понад 175 книг і більше 60 наукових доповідей.

«Журнал українських досліджень» КІУСу, який виходить раз у півроку з 1976 року, є єдиним періодичним науковим виданням Канади, який присвячений виключно українським та українсько-канадським дослідженням.

Створена КІУСом *Інтернет-Енциклопедія України* є найповнішим джерелом інформації про Україну, її історію, народ, географію, суспільство, економіку, діаспору, та культурну спадщину англійською мовою. На додаток до більш ніж 20 000 статей, підготовлених провідними фахівцями в різних галузях, вона міститиме тисячі графічних і аудіо матеріалів.

Україномовний освітній центр був створений для забезпечення можливості викладачам Альберти навчати української мови, забезпечуючи їх локально розробленими матеріалами. Через Україномовний освітній центр і у партнерстві з Освітою Альберти КІУС вдосконалює друковані та цифрові навчальні ресурси, включаючи програму «Нова: україномовна розвиваюча серія», що сприяє професійному розвитку вчителів української мови, і проводить дослідження в цій галузі.

Також КІУС є організатором і співзасновником міжнародних конференцій, лекцій і серій семінарів в галузі українських досліджень. Серед найбільш престижних щорічна Лекція ім. Шевченка, Меморіальна лекція ім. Б. Боцюрківа, Меморіальна лекція ім. В. Дилинського і щорічна лекція присвячена українському Голодомору. Серії семінарів проводяться в Едмонтоні і Торонто за участю видатних зарубіжних вчених, а також аспірантів.

Дослідженням українського фольклору займається *Центр українського і канадського фольклору імені Петра та Дорис Кулів*.

Історія Центру сягає перших курсів українського фольклору в Альбертському університеті запропонованих у 1977 році. Зараз Центр розташований у Департаменті сучасних мов і культурологічних досліджень Альбертського університету і пропонує ступені бакалавра, магістра і доктора в галузі українських фольклористичних досліджень. Він добре відомий за межами університету. У 2000 році завдяки трьом вагомим внескам Петра та Дорис Кулів Центр перетворився на найбільшу установу, що займається дослідженням українського і канадського фольклору. На відміну від українських студій в інших канадських університетах, які проводилися у 1960-1970-их роках і спеціалізувалися в основному на лінгвістиці, історії, літературі та політичних дослідженнях, нове покоління канадських українців-студентів у 1970-х роках цікавили явища толерантності, різноманітності, вільного самовияву, «коріння» та полікультурності [11].

У 1977 році професор Богдан Медвідський (тоді викладач лінгвістики Альбертського університету) запропонував цікавий для студентів курс «Вступ до українського фольклору», де акцентувалася увага на народних піснях. Поступово він розробив і додав інші фольклорні курси, а саме народна проза, свята життєвого та календарного циклу, історія української фольклористики та канадсько-український фольклор. Б. Медвідський особливими стараннями зумів впровадити спочатку бакалаврський, а потім магістерський і докторський ступені з українського фольклору, вважаючи фольклор невід'ємною складовою історії, ідентичності, самовираження українців Канади. Оскільки на той час жоден університет Північної Америки не пропонував курсів з вивчення українського фольклору, бакалаврський рівень цікавив в основному жителів місцевих громад, а магістерський та докторський був орієнтований в основному на студентів з усієї Канади та інших країн.

У травні 1989, доклавши зусиль і завдяки чималим коштам, які щедро пожертвували Ераст і Лідія Гуцуляки з Торонто та додатково спонсори й уряд провінції Альберти, було засновано Кафедру української культури та етнографії імені Гуцуляків і введено нову викладацьку посаду. Перший докторант професора Медвідського з українського фольклору Андрій Нагачевський обійняв цю посаду у 1990 році.

Програма почала розширюватися шляхом впровадження нових курсів: матеріальна культура, українське народне мистецтво та українські народні танці. Б. Медвідський почав викладати методологію та теорію фольклору. Не полишаючи інтерес до життя громади і політики, він залишився активним у пошуку спонсорів та меценатів для накопичення коштів, потрібних для стипендій студентам і відкриття нових кафедр.

Василь і Анна Куриліві із Садбюри (Онтаріо) також відгукнулися на прохання Б. Медвідського і заснували Фонд імені Івана Франка для підтримки талановитих студентів та аспірантів фольклорної програми не тільки з Канади, а й з США, Кореї, Туреччини, України тощо.

За власні кошти Б. Медвідський заснував третій фонд для утримання Архіву українського фольклору, де знаходяться в основному студентські курсові роботи, зібрані з 1977 року. Виявом глибокої поваги і пошанування професора Б. Медвідського стало присвоєння Архіву українського фольклору його імені.

Громадська організація «Друзі Кафедри Гуцуляків», створена у 1995 році і згодом перейменована на «Друзі Центру українського фольклору» завжди надає Центру не тільки фінансову допомогу, а й сприяє громадським зв'язкам та рекламі.

Впродовж 1990–2000 років Центр активно популяризував дослідження українського фольклору, запрошував із доповідями науковців із України та США, випускав «Українські етнологічні новини», проводив наукові конференції, присвячені українським студіям та канадсько-українському фольклору, заснував серії публікацій найкращих розвідок студентів та аспірантів, налагодив співпрацю з українськими науковцями та інституціями.

У 2001 році університет заснував Канадський центр української культури й етнографії, до якого формально ввійшли Фонд розвитку Програми українського фольклору, стипендії родини Курилівих і архів, очолив центр професор А. Нагачевський.

У 2003 році Центр взяв участь у великомасштабному проекті «Місцева культура та поліетнічність у преріях» під керівництвом А. Нагачевського. Його метою було зібрати базу записів інтерв'ю із старшим поколінням, яке пам'ятало життя в канадських преріях до 1939 року. Проект виявився успішним, його проводили студенти фольклорної програми.

У 2003 році Центр створив інтернет-виставку «Погляди на Канаду» присвячену українським весільним традиціям, а також інтернет-колекцію фотографій, де представлені понад три тисячі зразків канадсько-української культури.

Впродовж 1981–2003 років 22 студенти отримали магістерські і докторські ступені за Програмою українського фольклору при Центрі [11].

У 2002 році була заснована Кафедра української етнографії імені Кулів, а у 2004 посаду викладача українського фольклору там обійняла Наталя Кононенко, яка стала одним з найактивніших лідерів у галузі дослідження канадсько-українського фольклору. Вона викладає курси українських вірувань, української прози, поезії, родинних і календарних обрядів, фольклорної методології та теорії фольклору, фольклору і мас-медіа. Н. Кононенко влаштувала низку зустрічей із провідними спеціалістами в галузі фольклору, а саме Майклом Тафтом (голова фольклористичного відділу Бібліотеки Конгресу США), Любов'ю Волинець (куратора українського музею в Нью-Йорку), Робертом Климашем (професор Центру канадських і українських студій у вінніпезькому університеті), Олександром Бріциною (фольклорист Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського), Сабіною Магліокко (професор Каліфорнійського університету), Катріною Воннер (професор університету штату Пенсильванія), Ларисою Фіалковою (викладач університету в Хайфі, Ізраїль), Мирном Момриком (архіваріус Національного архіву Канади в Оттаві). Також проводилися концерти традиційних народних пісень і музики для місцевої української громади, студентів та шкіл за участю відомих виконавців: кобзарів-бандуристів Михайла Коваля (Київ), Юліана Китастого (Нью-Йорк), Віктора Мішалова (Міссісуага, Онтаріо), групи «Бурдон» (Львів).

Організовані щотижневі обідні семінари дають можливість студентам продемонструвати результати власних досліджень і майстерність публічних виступів перед українською громадою, випускниками, викладачами.

У 2006 році Центр переіменовано на Центр українського і канадського фольклору імені Петра та Дорис Кулів або скорочено Фольклорний центр ім. Кулів.

Фольклорний центр має відкритий доступ до своїх матеріалів у мережі Інтернет, що дозволяє дослідникам швидко дізнатися, які потрібні книги, статті, рукописи, відеозаписи, аудіо-записи наявні в Центрі. Стали доступними збірки фотографій, комерційних дисків і польових інтерв'ю.

Архів українського фольклору ім. Богдана Медвідського збільшується завдяки курсовим роботам студентів, матеріалам польових досліджень студентів і викладачів, подарункам у вигляді книжок, рукописів, артефактів. Основну частину архіву складають матеріали про українців Західної Канади та Західної України, хоча є й матеріали про українців у світі. Найбільшою цінністю цього Архіву є тисячі годин польових аудіо- та відеозаписів, рукописів [13].

Одним з основних напрямків роботи Центру є наукова робота та публікації.

Робота українських фольклористів є гібридною, їй притаманні риси як північноамериканської, так і української фольклористики, однак з переважанням рис першої. У Північній Америці фольклор і етнографію трактують як одну дисципліну. Фольклор у цьому контексті охоплює усну словесність, матеріальну культуру, звичаї, вірування і народне мистецтво. Вісім проектів (23%) вивчають усну творчість, шість (18%) описують матеріальну культуру або народне мистецтво, дев'ять (26%) стосуються обрядів та духовної культури, а десять (29%) – виконавського мистецтва (музики, драми і танцю). Виявляється, що кожна категорія активна і становить приблизно однаковий інтерес для молодих дослідників. Окрім того, можна легко помітити, що дослідження часто перетинають уявні кордони між категоріями [10].

Серед найактивніших дослідників КІУСу можна відзначити Б. Медвідського, А. Нагачевського та Н. Кононенко. Сімнадцять аспірантів захистили магістерські роботи або докторські дисертації

під керівництвом або співкерівництвом Б. Медвідського; А. Нагачевський був керівником шістнадцять разів. Зараз аспіранти працюють над своїми програмами під керівництвом А. Нагачевського та Н. Кононенко.

Богдан Медвідський – провідна постать в українській фольклористиці Канади. Стартувавши з мовознавства, він перейшов у фольклористику в 1970-х рр. і видав низку статей та матеріалів з українського фольклору в Україні та особливо Канаді. Його робота зосереджена на історії фольклористики, народній прозі, пареміографії тощо. Б. Медвідський один з перших почав говорити про етнічно забарвлені взірці культури (символи культури) не просто як про вираз етнічності в контексті модернізованого міста, але як і форму стилізованого проживання. Культурні знаки пропонуються в супермаркеті, їх можна купити. В таких умовах фольклоризована «українськість» стає стилем життя [8].

Особливий інтерес дослідника лежить у площині словесного фольклору. Хоча цей вид фольклору в умовах етнічної меншості зникає найшвидше, у Канаді він залишився і вкорінився завдяки новоствореному жанру – емігрантським пісням. Б. Медвідський групує їх за мотивами: причини, що змусили емігрувати; опис розлуки з родиною, молитви за успішне плавання через океан і вкорінення в новій землі [2], складні умови піонерського життя, відмова від старих свят і традицій [3], а також новотвори макаронічного характеру і навіть прославлення нового життя в Канаді [3].

Окреме дослідження канадського фольклориста присвячене народній баладі, яка виникла і побутувала в Галичині, а згодом перетнула океан; її співали навіть у Канаді [6].

Він надзвичайний організатор і заслуговує визнання за створення програми українського фольклору в Університеті Альберти, за підтримку музею «Село української культурної спадщини» та за інші численні важливі звернення.

А. Нагачевський свої наукові інтереси спрямовує у площину українського танцю і відродження народних танців, питання етнічної ідентичності українців Канади, традиційне мистецтво, а також дослідження усної історії та історії української фольклористики в Канаді. Студент Б. Медвідського, він отримав перший докторат зі спеціалізацією «український фольклор» в Канаді в 1991 році. З того часу займає професорську посаду на Кафедрі української культури та етнографії ім. Гуцуляків при Університеті Альберти і керує Центром українського та канадського фольклору ім. Петра та Дорис Кулів. Він організовує різні збирацькі, дослідницькі, видавничі та громадські проекти з канадського українського фольклору. Його магістерська робота, докторська дисертація та низка статей присвячені українському танцю в Канаді. Інші публікації відносяться до матеріальної культури тощо. Серед найважливіших публікацій останнього часу «Український танок: від села до сцени» (Едмонтон, 2008) [18], «Побутові танці канадських українців» (Київ, 2001) [9].

Дослідницькі зацікавлення Н. Кононенко широкі, охоплюють, напевно, всі жанри українського фольклору, що відображено у кількості її статей, монографій, виступів на національних та міжнародних конференціях.

Н. Кононенко – професор, керівник кафедри української етнографії ім. Кулів Університету Альберти, головний редактор журналу слов'янської та східноєвропейської асоціації фольклористів «Folklorica» [15]. Докторський ступінь здобула в Гарвардському університеті. Найважливіші публікації останнього періоду: «Українські епічні виконавці: і сліпий заспіває» (Армонк, Нью-Йорк, Лондон, 1998) [16], «Хрестоматія слов'янського фольклору» (Вестпорт, Лондон, 2007) [17]. Нагороджена Премією фундації Ковалівих за кращу українознавчу студію. Коло сучасних зацікавлень дослідниці охоплює питання українського епічного виконавства, ритуали й ритуальну теорію, казки й легенди, а також включає здійснення польової збирацької роботи в Україні та Канаді.

Англомовною монографією «Українські епічні виконавці: і сліпий заспіває» [16] Н. Кононенко зробила величезний внесок у дослідження бандурного мистецтва. Автор аналізує кобзарство періоду ХІХ–ХХ ст., коли його представники були об'єднані в цехові організації, акцентує увагу на професійному рівні виконавців-кобзарів, виокремлює систему формування їх репертуару, мандрівний характер їх діяльності, жебрацький суспільний статус. У монографії детально визначені етапи навчання кобзаря, взаємостосунки між вчителем і учнем, між членами фахових організацій. Авторка підкреслює релігійну складову діяльності кобзарів, що проявлялася у репертуарі, місцях виступів, участі у духовних святах. Крім того, відзначено психологічні чинники творчості кобзарів. Н. Кононенко не уникає «незручних тем» у дослідженні кобзарства, зокрема стосовно прохання милостині, грошової винагороди за виконавство і навчання, ставлення кобзарів до алкоголю, пошуків кращих територій для заробітку, ставлення до жінок у кобзарстві.

Також КІУС видав або сприяв виданню значних праць: двомовного збірника «Українські думи» (1979), перевиданню підручника академіка Ф. Колесси «Українська усна словесність» (1983 [1938]), довідника усних історій українців Канади, укладеного Ф. Свиріпою (1985), антології українських народних пісень канадських прерій Р. Климаша (1992), англійського перекладу програмного дослідження українських казок П. Лінтура (1994) та ін.

Канадський інститут українських студій організував дві наукові конференції, присвячені українській культурі в Канаді. Так, у 1981 році у Вінніпезі була проведена конференція під назвою «Видимі символи: культурне вираження канадських українців», яка включала чимало народознавчих виступів як аналіз роботи музею «Село української культурної спадщини» Р. Білаша, опис популярної музики Б. Зайцева, дослідження народної музики Р. Климаша, аналіз українських культурних та політичних символів в Канаді З. Погорецького та ін.

В 1985 році була проведена конференція про культурне життя перших українців в Альберті, де більшість доповідей стосувалися українського фольклору у широкому розумінні цього терміну та суміжної дисципліни культурної антропології. На конференції було виголошено більше двадцяти доповідей, які опубліковані під редакцією директора Канадського інституту українських студій Маноля Лупула (1988). Згадані конференції стали передвісниками міжнародної конференції «Міграція українців до Західної Канади після 1891 р.: конференція з нагоди 100-річчя», що відбувалася в Едмонтоні в травні 1991 р. і підсумувала стан розвитку української фольклористики та музеєзнавства в Канаді, а також вказала нові можливі напрямки дослідження народної культури у майбутньому. Конференція також мала відповідник в Україні – конференцію в Чернівцях у жовтні 1990 р. Ці зустрічі були важливими подіями, за матеріалами конференції згодом був виданий збірник вибраних статей (2002).

Канадський Інститут Українських Студій робить великий внесок у розвиток української фольклористики Канади. Насамперед, це підтверджено заснуванням і роботою окремого центру, який безпосередньо займається фольклористичними дослідженнями, як теоретичними, так і практичними. Це і наявність висококваліфікованих професорів-ентузіастів і аспірантів, які досліджують різні напрями в галузі української фольклористики. Важливе значення у популяризації має наявність друкованої і цифрової інформації, вільний доступ користувачів до неї.

Отже, український фольклор у Канаді – невід’ємна складова загальної фольклористики західного світу, що зумовлює нові бачення і в фольклористиці України, зокрема.

Список використаних джерел та літератури:

1. Гримич М. Богдан Медвідський – дослідник українсько-канадського фольклору / М. Гримич // Українознавство. – 2013. – № 2. – С. 134–135.
2. Медвідський Б. Деякі прикметні риси української народної культури в Канаді / Б. Медвідський // Українська еміграція. Історія і сучасність: матеріали міжнародних наукових конференцій, присвячених 100 річчю еміграції українців до Канади. – Л., 1992. – С. 153–159.
3. Медвідський Б. З архіву Р. Климаша / Б. Медвідський // Всесвіт. – 1991. – № 11. – С. 132.
4. Медвідський Б. Збирання і вивчення українського фольклору в Канаді / Б. Медвідський // Народна творчість та етнографія. – 1991. – Вип. 2. – С. 41–52.
5. Медвідський Б. Катедра української культури та етнографії ім. Гуцуляків при Альбертському Університеті (Канада) / Б. Медвідський // Проблеми Освіти: Науково-методичний збірник. – 1977. – Вип. 7. – С. 176–186.
6. Медвідський Б. Українська балада в Канаді про вбивство / Б. Медвідський // Народознавчі зошити. – 2010. – №3–4. – С. 448–453.
7. Медвідський Б. Фрагменти прозового фольклору в Канаді / Б. Медвідський // Народна творчість та етнологія. – 2012. – Спецвипуск 5. – С. 84–90.
8. Нагачевський А. Особливості української фольклористики в Канаді / А. Нагачевський, М. Маєрчик // Народознавчі зошити. – 2010. – Зошит 3–4. – С. 293–309.
9. Нагачевський А. Побутові танці канадських українців / А. Нагачевський. – К., 2001. – 192 с.
10. Нагачевський А. Фольклор українців Канади у дослідженнях аспірантів канадських університетів / А. Нагачевський // Вісник Львівського університету. Серія філологія. – 2010. – Вип. 43. – С. 140–150.
11. Нагачевський А. Центр українського і канадського фольклору ім. Петра та Дорис Кулів / А. Нагачевський, Н. Кононенко // Народна творчість та етнологія. – 2012. – Спецвипуск 5. – С. 91–94.
12. Народознавчі зошити: двомісячник Інституту народознавства Національної академії наук України. – Львів, 2010. – Зошит 3–4. – 217 с.
13. Фотій Н. Архів українського фольклору імені Богдана Медвідського Центру українського та канадського фольклору імені Петра і Дорис Кулів при Університеті Альберти / Н. Фотій // Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство. – 2011. – Вип. 10. – С. 253–258.
14. Canadian Institute of Ukrainian Studies [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ualberta.ca/CIUS/>.
15. Folklorica [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://journals.ku.edu/index.php/folklorica/article/view/4223>.
16. Kononenko N. Ukrainian Minstrels And the Blind Shall Sing / Natalie Kononenko. – Armonk, New York, London, England : M.E. Sharpe, 1998. – 360 p.
17. Kononenko N. Slavic Folklore: A Handbook / Natalie Kononenko. – Westport : Greenwood Press, 2007. – 232 p.

18. Nahachewsky A. Ukrainian Dance: From Village to Stage / Andriy Nahachewsky. – Edmonton : The Huculak Chair of Ukrainian Culture and Ethnography in the Kule Centre for Ukrainian and Canadian Folklore at the University of Alberta, 2008.

Стаття надійшла до редколегії 14.10.2014.

Наталія Савчук

Український фольклор в наукових дослідженнях КИУС (Едмонтон, Канада).

В статті говориться про пріоритетних напрямках діяльності КИУС (Канадського Інституту Українських Студій) при Університеті Альберти (Едмонтон, Канада), серед яких важке місце займають наукові дослідження в області української фольклористики. Виявлені особливості функціонування Центру українського і канадського фольклору ім. Петра і Дорис Кулей. Проаналізована наукова діяльність Б. Медвідського, А. Нагачевського, Н. Кононенко.

Ключевые слова: українська діаспора, Канада, Університет Альберти, КИУС, Центр українського і канадського фольклору ім. Петра і Дорис Кулей, український фольклор, музикальний фольклор.

Natalia Savchuk

Ukrainian Folklore in Research Studies of CIUS (Edmonton, Canada).

The article deals with the fundamental activities of the Canadian Institute of Ukrainian Studies (CIUS) at the University of Alberta, since this Institute conducts and promotes scholarly research of the Ukrainian folklore. The author analyses the range of activities of the Peter and Doris Kule Centre for Ukrainian and Canadian Folklore (the Kule Folklore Centre). Furthermore, the scholarly research of Bohdan Medwidsky, Andriy Nahachewsky and Natalie Kononenko is outlined in this article. Consequently, the author emphasises that the achievements of the Canadian Institute of Ukrainian Studies would not have been possible without generous support from numerous devotees such as Erast and Lydia Huculak, Wasyl and Anna Kuryliw, Peter and Doris Kule.

Key words: Ukrainian Diaspora, Canada, University of Alberta, Canadian Institute of Ukrainian Studies, Kule Folklore Centre, Ukrainian folklore, musical folklore.